

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 24C/279/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114227114
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Čisovská
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7114227114.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou Mgr. Zuzanou Čisovskou vo veci navrhovateľa: M.. M. N., D.. XX.X.XXXX, N. S. G., M. XX, (V. D. W.: F. X, G.) proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Generálnou prokuratúrou SR so sídlom v Bratislave, Štúrova 2, v konaní o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 22.041,32 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku až do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Návrh v časti o zaplatenie sumy 77,94 EUR z a m i e t a .

Priznáva navrhovateľovi právo na náhradu trov konania proti odporcovi vo výške 947,47 EUR (trovy právneho zastúpenia), ktorú je odporca povinný zaplatiť navrhovateľovi v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdom dňa 3.11.2014 domáhal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť mu sumu spolu vo výške 22.119,26 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od právoplatnosti rozhodnutia až do zaplatenia.

Navrhovateľ návrh odôvodnil skutočnosťami, že uznesením Krajského riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície č. ČVS: KÚV-77/OVEK-2001 zo dňa 2.9.2005 bolo voči nemu vznesené obvinenie z pomoci k trestnému činu podvodu, proti ktorému navrhovateľ podal v zákonnej lehote sťažnosť a prokurátor Krajskej prokuratúry v Žiline jeho sťažnosť uznesením zo dňa 9.12.2005 zamietol ako nedôvodnú. Po takmer štyroch rokoch vyšetrovania bolo trestné stíhanie voči navrhovateľovi uznesením Krajskej prokuratúry Žilina č.k. Kv 32/02-375 zo dňa 25.11.2009 zastavené, pretože skutky, z ktorých bol navrhovateľ obvinený, nie sú trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Uznesenie o zastavení trestného stíhania nadobudlo právoplatnosť dňa 9.4.2013. V danej trestnej veci obhajoval navrhovateľa advokát M.. M. U., ktorý po skončení poskytovania právnej služby vyúčtoval navrhovateľovi odmenu za výkon obhajoby vo výške 4.519,26 EUR, ktorú navrhovateľ uhradil dňa 24.6.2011. S poukazom na ust. § 18 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. si navrhovateľ uvedenú sumu uplatnil titulom náhrady škody z dôvodu vynaložených trov konania, ktoré mu vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie. Navrhovateľ ďalej uviedol, že z dôvodov, že sa voči nemu viedlo trestné stíhanie za úmyselný trestný čin, mu bol rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 26.1.2006 pozastavený výkon správcovskej činnosti v zmysle § 25 ods. 2 písm. a) v spojení s ods. 6 zák. č. 8/2005 Z.z. zákona o správcoch. Proti tomuto rozhodnutiu navrhovateľ podal rozklad, ktorý ministerka spravodlivosti SR rozhodnutím zo dňa 27.3.2006 zamietla a potvrdila rozhodnutie

Ministerstva spravodlivosti SR o pozastavení správcovskej činnosti. K zrušeniu tohto pozastavenia výkonu správcovskej činnosti došlo až po právoplatnom zastavení trestného stíhania a to rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 25.2.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18.3.2010 a vykonateľným sa stalo 2.3.2010. V dôsledku pozastavenia správcovskej činnosti od 26.1.2006 až do 18.3.2010, t.j. 4 roky a 2 mesiace, navrhovateľ nemohol vykonávať správcovskú činnosť ako správca vo vyhlásených konkurzoch a neboli mu pridelované žiadne konkurzné veci. Navrhovateľ si zároveň uplatnil podľa ust. § 17 ods. 2 a 3 cit. zákona aj náhradu za nemajetkovú ujmu, ktorá mu bola spôsobená trestným stíhaním, vo výške 17.600,- EUR, ako 50-násobok minimálnej mzdy s odôvodnením, že toto stíhanie výrazným spôsobom zasiahlo do jeho dovtedajšieho pracovného, rodinného i súkromného života. Trestné stíhanie pre údajnú pomoc pri páchaní podvodov s nadmernými odpočtami DPH bolo vážnym zásahom do jeho profesionálnej činnosti advokáta, poškodilo závažným spôsobom jeho meno a dôveru u klientov, sudcov a prokurátorov, ako aj kolegov v Košiciach, kde vykonával svoju advokátsku činnosť. Napriek zákonnej zásade prezumpcie neviny, v justícii a celej právnickej obci bola skutočnosť, že navrhovateľ je trestne stíhaný z tak závažného trestného činu, všeobecne známa, čo mu spôsobovalo problémy pri výkone advokátskej praxe, ktorú vykonáva od decembra 1990 a vo všeobecnosti požíva povesť čestného a zodpovedného advokáta, ktorý vždy postupoval v súlade so zákonom. Z dôvodu, že navrhovateľ predtým, než začal vykonávať advokátsku činnosť, pôsobil na Krajskej prokuratúre v Košiciach a po vznesení obvinenia voči jeho osobe prokurátorský dozor nad vyšetrovaním z tohto dôvodu musela vykonávať Krajská prokuratúra v Žiline, všetci prokurátori v Košiciach sa vyjadrovali k jeho osobe a tak boli oboznámení s jeho trestným stíhaním, čo vážne poškodilo jeho meno, dôstojnosť, česť, postavenie a dôveryhodnosť.

Odporca vo vyjadrení k návrhu namietal, že Generálna prokuratúra SR nie je oprávnená vo veci konať za štát, pretože nie sú splnené základné hmotnoprávne predpoklady na postup podľa § 4 ods. 1 písm. f) zák. č. 514/2003 Z.z. Škodu nespôsobili orgány prokuratúry a teda, nie je daná príslušnosť Generálnej prokuratúry SR na zastupovanie štátu v tomto konaní. Žiadal, aby súd konal s Ministerstvom spravodlivosti SR. Ďalej mal za to, že návrh nemožno akceptovať ani vecne, pre jeho nedôvodnosť. Uznesenie o vznesení obvinenia nemožno automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť zo spáchania trestného činu sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. K uplatnenej škode poznamenal, že táto musí byť nielen zaplatená, t.j. musí dôjsť k zmenšeniu majetku, ale trovy musia byť aj účelne vynaložené.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, výsluchom svedkov, oboznámením listinných dokladov tvoriacich obsah spisu, ako aj oboznámením obsahu trestného spisu a na základe týchto dôkazných prostriedkov zistil skutkový stav veci.

Z oznámenia Slovenskej advokátskej komory zo dňa 4.12.1990 súd zistil, že dňa 4.12.1990 bol navrhovateľ zapísaný do zoznamu advokátov.

Z listu Krajského súdu v Košiciach č. Spr 600/98 zo dňa 13.5.1998 súd zistil, že navrhovateľ bol vymenovaný za správcu konkurznej podstaty z dôvodu, že spĺňa zákonné podmienky na menovanie a zároveň bol zapísaný do Zoznamu správcov pod č. 25/98.

Z uznesenia Krajského riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície Košice ČVS: KUV-77/ OVEK-2001 zo dňa 2.9.2005 súd zistil, že bolo začaté stíhanie okrem iných osôb aj voči navrhovateľovi a to z pomoci k trestnému činu podvodu podľa § 10 ods. 1 písm. c) k § 250 ods. 4 Tr. zákona, nakoľko na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že

1./ po vzájomnej predchádzajúcej dohode a vzájomnom rozdelení úloh L. P. prostredníctvom L. A. naviedol na založenie firmy S.O.T. Slovakia s.r.o. so sídlom v Košiciach na Važeckej č. 12 L. G., pričom po vykonaní potrebných registračných úkonov sa v nej stal L. G. jediným konateľom a spoločníkom. Následne si uvedená spoločnosť dňa 27.1.1998, 25.3.1998, 25.4.1998, 26.5.1998 a 27.7.1998 na Daňovom úrade Košice IV uplatnila nárok na vrátenie nadmerného odpočtu DPH za 4. štvrťrok 1997 vo výške 1.386.138,- Sk, za mesiac február 1998 vo výške 743.896 Sk, za mesiac marec 1998 vo výške 694.985,- Sk, za mesiac apríl 1998 vo výške 1.610.182,- Sk a za mesiac jún 1998 vo výške 789.708,- Sk na základe fiktívnych dokladov, nakoľko uvedená spoločnosť nevykonávala objektívne žiadnu podnikateľskú činnosť, ktorej sumy boli uvoľnené v období od 24.2.1998 do 20.8.1998 v celkovej výške 5.224.909,- Sk na účet firmy S.O.T. Slovakia, s.r.o. Košice v Ľudovej banke, a.s. Bratislava, pobočka Košice a následne tieto čiastky boli prevedené prostredníctvom bankovej služby

Homebanking na účty iných podnikateľských subjektov, pričom doklady potrebné k disponovaniu s účtom prostredníctvom služby Homebanking prevzal z pobočky Ľudovej banky v Košiciach navrhovateľ, čím Slovenskej republiky v zastúpení Daňovým úradom Košice IV spôsobili škodu vo výške 5.224.909,- Sk, 2./ po vzájomnej predchádzajúcej dohode a vzájomnom rozdelení úloh doposiaľ nestotožnená osoba za spolupôsobenia Ľ. P. a T. A. naviedla na založenie firmy SLOV PALL s.r.o. so sídlom v Košiciach na Važeckej č. 12 O. O., pričom po vykonaní potrebných registračných úkonov sa v nej O. O. stal jediným konateľom a spoločníkom. Následne si uvedená spoločnosť dňa 28.1.1998, 25.3.1998, 28.4.1998, 26.6.1998 a 29.7.1998 na Daňovom úrade Košice IV uplatnila nárok na vrátenie nadmerného odpočtu DPH za 4. štvrtrok 1997 vo výške 965.085,- Sk, za mesiac február 1998 vo výške 696.538,- Sk, za mesiac marec 1998 vo výške 360.007,- Sk, za mesiac máj 1998 vo výške 829.084,- Sk, za mesiac jún 1998 vo výške 810.520,- Sk na základe fiktívnych dokladov, nakoľko spoločnosť objektívne nevykonávala žiadnu podnikateľskú činnosť, pričom predmetné čiastky boli uhradené Daňovému úradu Košice IV v dobe od 24.2.1988 do 20.8.1998 na účet spoločnosti v Ľudovej banke a.s. Bratislava, pobočka Košice a následne boli tieto finančné čiastky prevedené prostredníctvom bankovej služby Homebanking na účty iných podnikateľských subjektov, pričom doklady potrebné k disponovaniu s účtom prostredníctvom služby Homebanking prevzal z pobočky Ľudovej banky v Košiciach navrhovateľ, čím Slovenskej republiky v zastúpení Daňovým úradom Košice IV spôsobili škodu v celkovej výške 3.661.234,- Sk, 3./ po vzájomnej predchádzajúcej dohode a vzájomnom rozdelení úloh V. Z. za pomoci navrhovateľa založila spoločnosť Borimex s.r.o. Košice so sídlom Raketová 4, Košice, pričom po vykonaní potrebných registračných úkonov sa v nej V. Z. stala jediným konateľom a spoločníkom, následne si uvedená spoločnosť v roku 1998 na Daňovom úrade Košice IV uplatnila nárok na vrátenie nadmerného odpočtu DPH za mesiace apríl, máj, jún, august a september 1998 na základe fiktívnych dokladov, nakoľko uvedená spoločnosť nevykonávala objektívnu žiadnu podnikateľskú činnosť, ktorej čiastky boli poukázané na účet spoločnosti Borimex s.r.o. Košice vedenej v Ľudovej banke, a.s. Bratislava, pobočka Košice a následne tieto sumy boli prevedené na účty iných podnikateľských subjektov prostredníctvom bankovej služby Homebanking, pričom doklady potrebné k disponovaniu s účtom prostredníctvom tejto služby V. Z. po ich prevzatí z pobočky Ľudovej banky v Košiciach hneď odovzdala navrhovateľovi, ktorý s účtom následne prostredníctvom týchto dokladov disponoval, pričom časť súm bola prevedená na účty podnikateľských subjektov na založení ktorých sa spolupodieľali Ľ. P., T. A. V. F. Ď., čím Slovenskej republiky v zastúpení Daňovým úradom Košice IV spôsobili škodu v celkovej výške 4.678.417,- Sk, 4./ po vzájomnej predchádzajúcej dohode a vzájomnom rozdelení úloh V. Z. za pomoci navrhovateľa sa stala jediným konateľom a spoločníkom v spoločnosti Webnet s.r.o. so sídlom v Košiciach, Čingovská 3, následne si uvedená spoločnosť dňa 27.10.1998 na Daňovom úrade Košice IV uplatnila nárok na vrátenie nadmerného odporcu DPH za 3. štvrtrok 1998 vo výške 791.036,- Sk na základe fiktívnych dokladov, nakoľko uvedená spoločnosť nevykonávala objektívne žiadnu podnikateľskú činnosť, ktorej čiastky boli poukázané na účet spoločnosti Webnet s.r.o. vedený v Ľudovej banke a.s. Bratislava, pobočka Košice a následne tieto sumy boli prevedené na účty iných podnikateľských subjektov prostredníctvom bankovej služby Homebanking, pričom doklady potrebné k disponovaniu s účtom prostredníctvom tejto služby V. Z. po ich prevzatí z pobočky Ľudovej banky v Košiciach hneď odovzdala M. M. N., ktorý s účtom následne prostredníctvom týchto dokladov disponoval, pričom časť súm bola prevedená na účty podnikateľských subjektov, na založení ktorých sa spolupodieľali Ľ. P., T. A. V. F. Ď., čím Slovenskej republiky v zastúpení Daňovým úradom Košice IV spôsobili škodu v celkovej výške 791.036,- Sk.

Z uznesenia Krajskej prokuratúry v Žiline č. Kv 32/02-233 zo dňa 9.12.2005 súd zistil, že prokurátor zamietol včas podanú sťažnosť navrhovateľa proti vyššie citovanému uzneseniu vyšetrovateľa ako nedôvodnú.

Z rozhodnutia Ministerstva spravodlivosti SR č. 795/2005-52 SKP zo dňa 26.1.2006 súd zistil, že navrhovateľovi bol pozastavený výkon správcovskej činnosti v zmysle § 25 ods. 2 písm. a) v spojení s ods. 6 zák. č. 8/2005 Z.z. o správcoch. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že sú naplnené dôvody pre pozastavenie správcovskej činnosti navrhovateľa, keďže je trestne stíhaný pre pomoc k trestnému činu podvodu, čo vytvára odôvodnenú pochybnosť, že menovaný správca bude ďalej vykonávať správcovskú činnosť riadne, čestne a svedomito.

Z rozhodnutia ministerky spravodlivosti SR č. 795/2005-52 SKP zo dňa 27.3.2006 súd zistil, že ministerka zamietla rozklad navrhovateľa podaný voči vyššie citovanému rozhodnutiu Ministerstva spravodlivosti a toto rozhodnutie potvrdila. Z odôvodnenia rozhodnutia taktiež vyplýva, že charakter

trestnej činnosti, pre ktorú bolo proti navrhovateľovi začaté trestné stíhanie a doterajší stav vyšetrovania, dostatočne odôvodňujú pochybnosť o tom, či navrhovateľ bude vykonávať správčovskú činnosť riadne, čestne alebo svedomito.

Z uznesenia Krajskej prokuratúry Žilina č. Kv 32/02-375 zo dňa 25.11.2009 súd zistil, že trestné stíhanie proti navrhovateľovi pre vyššie citované skutky kladené mu za vinu podľa uznesenia o vznesení obvinenia, bolo s poukazom na § 215 ods. 1 Tr. poriadku zastavené z dôvodu, že tieto skutky nie sú trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že hoci navrhovateľ sa podieľal na založení spoločnosti, prevode spoločnosti alebo odovzdaní písomností V. Z., pre vyslovenie trestnosti jeho konania chýba jeho vedomosť o trestnej činnosti a súhlas s ňou. U navrhovateľa tak nebolo zistené úmyselné zavinenie na spáchaných skutkoch, čo vylučuje jeho trestnoprávnu zodpovednosť. Uznesenie o zastavení trestného stíhania nadobudlo právoplatnosť dňa 9.4.2013.

Z rozhodnutia Ministerstva spravodlivosti SR č. 795/2005-52 SKP zo dňa 25.2.2010 súd zistil, že bolo zrušené pozastavenie výkonu správčovskej činnosti navrhovateľa. Z odôvodnenia vyplýva, že dôvodom zrušenia pozastavenia bolo zastavenie trestného stíhania. Rozhodnutie sa stalo právoplatným dňa 18.3.2010 a vykonateľným dňa 2.3.2010.

Z faktúry č. 1/2011 zo dňa 10.2.2011 súd zistil, že M.. M. U. vyúčtoval navrhovateľovi odmenu za úkony obhajoby vykonané v trestnej veci spolu vo výške 4.519,26 EUR.

Z príjmového pokladničného dokladu vystaveného M.. M. U. súd zistil, že dňa 24.6.2011 prijal od navrhovateľa sumu 4.519,26 EUR titulom trov obhajoby.

Zo žiadosti navrhovateľa zo dňa 22.10.2013 súd zistil, že požiadal Generálnu prokuratúru SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

Z listu Generálnej prokuratúry SR zo dňa 22.11.2013 súd zistil, že navrhovateľovi bolo oznámené, že Generálna prokuratúra nie je orgánom oprávneným konať v danej veci, preto žiadosť bezodkladne postupuje Ministerstvu spravodlivosti SR.

Z listu Ministerstva spravodlivosti SR súd zistil, že ministerstvo vrátilo postúpenú žiadosť Generálnej prokuratúre SR dňa 9.12.2013 z dôvodu, že nie je príslušným orgánom na prerokovanie žiadosti.

Zo zapožičaného vyšetrovacieho spisu Krajského riaditeľstva PZ Košice sp.zn. KÚV-77/OVEK-2001 súd zistil, že navrhovateľ udelil plnomocenstvo na obhajobu, resp. na zastupovanie v trestnom konaní M.. M. U. dňa 10.10.2005 a tiež, že jednotlivé úkony obhajoby, vyúčtované M.. U., presne korešpondujú s obsahom vyšetrovacieho spisu, až na jeden úkon a to účasť na výsluchu svedka C. zo dňa 15.3.2006, kde podľa zápisnice z výsluchu M.. U. nebol prítomný.

Navrhovateľ vypovedal, že žalobu podal z dôvodu, aby očistil svoje meno v súvislosti s trestným stíhaním, ktoré bolo voči nemu vedené. K jeho obvineniu došlo na základe vymyslených, absolútne nepodložených, nepreukázaných skutočností svedkyne V. Z., ktorá bola neskôr obvinená z trestného činu. Svedkyňa obvinila z vykonávania trestnej činnosti nielen navrhovateľa, ale aj jeho manželku. Orgány činné v trestnom konaní využili túto jedinou výpoveď svedkyne na vznesenie obvinenia proti mojej osobe. Navrhovateľ podal sťažnosť proti uzneseniu o začatí trestného stíhania resp. o vznesení obvinenia a uvedená svedkyňa už v čase podania tejto sťažnosti celú svoju výpoveď odvolala s tým, že si všetko vymyslela, že sa na tom, že obviní navrhovateľa, dohodla s inými osobami Napriek tejto skutočnosti Krajská prokuratúra v Žiline jeho sťažnosť zamietla. Viac ako štyri roky bol navrhovateľ v pozícii obvineného, pretože až po tejto dobe bolo trestné stíhanie voči nemu zastavené z dôvodu, že skutok sa nestal. Ešte aj pri tomto úkone orgány činné v trestnom konaní učinili procesnú chybu, kedy rozhodnutie o zastavení trestného stíhania doručili advokátovi, ktorý ho v tom čase už nezastupoval. Preto sa rozhodnutie muselo opätovne doručovať priamo do jeho rúk a až potom sa stalo právoplatným. Činnosť polície vnímal ako cielený tlak na jeho osobu, v tom smere, aby uviedol ďalšie zainteresované osoby, aby sa priznal, inak môže ísť do väzby a môžu začať stíhať aj jeho manželku. Celá situácia predstavovala pre neho aj rodinu šok. Išlo zároveň o obrovský zásah do jeho postavenia advokáta.

Psychicky ho celá táto situácia veľmi poznačila, stratil elán a chuť do práce, v noci nedokázal spať. Žil pod hrozbou, že okrem pozastavenia jeho správcovskej činnosti dôjde aj k pozastaveniu jeho advokátskej činnosti, čo by malo katastrofálne dôsledky, pretože bol jediným žviiteľom rodiny. Jeho povinnosťou bolo oznámiť Slovenskej advokátskej komore, že sa voči nemu začalo trestné stíhanie, bol pozvaný na zasadnutie Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory, kde sa pred 15 kolegami musel obhajovať, predložiť výpovede z trestného konania. Hoci Predsedníctvo SAK napokon rozhodlo, že činnosť advokáta mu nepozastavia, situácia bola veľmi nepríjemná, mal veľké obavy. Po dobu 4 rokov a 2 mesiacov mal pozastavenú správcovskú činnosť. Podal síce rozklad proti rozhodnutiu ministerky spravodlivosti, s poukazom na prezumpciu neviny, avšak rozklad bol zamietnutý. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že bol označený na nedôveryhodného človeka. Výkon správcovskej činnosti v tom čase predstavoval z finančného hľadiska pomerne lukratívnu záležitosť. Napriek tomu navrhovateľ nepožaduje ušlý zisk z titulu nemožnosti vykonávať uvedenú činnosť. Napriek tomu, že predmetná kauza nebola medializovaná, Žil pod hrozbou, že okrem pozastavenia jeho správcovskej činnosti dôjde aj k pozastaveniu jeho advokátskej činnosti, čo by malo katastrofálne dôsledky, pretože bol jediným žviiteľom rodiny. Jeho povinnosťou bolo oznámiť Slovenskej advokátskej komore, že sa voči nemu začalo trestné stíhanie, bol pozvaný na zasadnutie Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory, kde sa pred 15 kolegami musel obhajovať, predložiť výpovede z trestného konania. Viac krát sa mu tiež stalo, že v súdnej budove na neho protistrana klienta, ktorého zastupoval ako advokát, vykrikovala, že je podvodník. Kauza mala samozrejme vplyv aj na klientov navrhovateľa, ktorí sa na neho začali pozeráť inak, vrátane potenciálnych klientov, čoho dôsledkom bolo, že mu klesli príjmy z výkonu advokátskej činnosti, pretože klienti ho obchádzali. Najväčší zásah navrhovateľ pociťoval v oblasti svojho rodinného života. Jeho manželka obvinenia znášala mimoriadne ťažko, je to veľmi čestná žena, ktorá v živote nebola na polícii, na výsluchu ani na súde a celé to vnímala veľmi emotívne, dokonca musela navštevovať psychológa, aby jej pomohol túto situáciu zvládnuť. V tom čase ich dcéra študovala právo na Univerzite P.J.Šafárika v Košiciach, celú situáciu jej museli vysvetliť, aby to pochopila a dúfali, že im uverí. Istý čas pod vplyvom tejto kauzy dokonca uvažovala aj o ukončení štúdia. Navrhovateľ mal vo vzťahu k dcére veľké obavy. Od decembra 1990 vykonával advokátsku činnosť, nikdy nebol disciplinárne stíhaný, ani trestaný, vždy pristupoval k práci zodpovedne. Dozor vo veci predmetného trestného stíhania bol pre objektivnosť posunutý na Krajskú prokuratúru v Žiline, pretože v rokoch 1982 - 1989 navrhovateľ pracoval na prokuratúre v Košiciach (aj na krajskej prokuratúre), takže sa poznal so všetkými kolegami prokurátormi. Všetci košickí prokurátori sa preto museli vyjadrovať k tejto veci a tak sa dozvedeli o všetkých obvineniach vo veci podvodu na daniach. Samozrejme, takto sa o tom dozvedela postupne aj ďalšia právnická obec a teda aj sudcovia a advokáti. Navrhovateľ vnímal, že správanie mnohých voči nemu sa zmenilo, začali sa správať zdržanlivejšie.

Svedok L. M. H. vypovedal, že bol klientom navrhovateľa ako advokáta, išlo teda o vzťah čisto profesionálny, založený na zmluvnom vzťahu podľa zmluvy o poskytovaní právnej pomoci. O danej kauze, teda o začatí trestného stíhania proti navrhovateľovi sa svedok dozvedel niekedy v roku 2008. Svedok vystupoval ako účastník súdneho konania, navrhovateľ bol v tomto konaní jeho právnym zástupcom. V súdnej budove po skončení súdneho pojednávania protistrana vo veci vykrikovala, že svedka zastupuje podvodník, DPH-áčkar a pod. Vtedy sa svedok spýtal navrhovateľa, čo sa deje, navrhovateľ povedal, že ide len o klebety. Svedkovi to nestačilo, tak som sa spýtal iného advokáta M. N., či má možnosť, aby odstúpil od zmluvy o poskytovaní právnej pomoci uzavretej s navrhovateľom a dal sa zastúpiť ním ako novým advokátom. Napriek tomu, že M. N. mu povedal, že ide o nepodložené tvrdenia, určité pochybnosti vo svedkovi ostali a ďalšiu kauzu, ktorú potreboval riešiť, neriešil už prostredníctvom zastúpenia navrhovateľom.

Svedkyňa U. N., nar. XX.XX.XXXX, manželka navrhovateľa vypovedala, že keď sa dozvedela o trestnom stíhaní, myslela si, že ide jednoducho o omyl. 22 rokov pracuje spolu s navrhovateľom, pozná ho veľmi dobre nielen po osobnej, ale aj po pracovnej stránke. Neverila, že by bol schopný dopustiť sa takých podvodov, ktoré mu boli kladené za vinu. Začali chodiť na výsluchy na políciu, čo bolo neskutočne stresujúce. Manžel sa zmenil, stal sa uzavretým, nemal chuť do práce, nechcelo sa mu chodiť do práce, zle spával. Ona sama znášala situáciu tiež veľmi ťažko. Manžel musel ísť pred Slovenskú advokátsku komoru do Bratislavy, našťastie mu nepozastavili advokátsku činnosť. Došlo však k pozastaveniu jeho správcovskej činnosti. Manžel bol v tom čase jediným žviiteľom rodiny, mali hypotéku, ich deti študovali na vysokých školách, dcéra A. v G. a syn V. v A.. Dcéra začala dokonca uvažovať o tom, či si dobre vybrala odbor, ktorý ľuďom dokáže tak ubližovať. Deti mali obavy o ich zdravie, obavy, či vôbec budú môcť doštudovať. Čo sa týka spoločenskej stránky, ocitli sa v akomsi spoločenskom vákuu. Znami ich

prestali pozývať na spoločenské akcie a nemali zrazu na nich čas. Keď sa stretli so známymi, tak sa im vyhli, robili sa, že ich nevidia. Navrhovateľ a svedkyňa sa postupne takto uzavreli do vlastného sveta a aj v súčasnosti, hoci ubehla pomerne dlhá doba, sa jej ťažko o tom hovorí. Svedkyňa musela vyhľadať psychológa, pretože sa nedokázala z toho dostať. Štyri roky žili v obave, strese a neistote, prišli o niektorých priateľov. Táto kauza ich poznamenala na celý život. Doposiaľ to vnímajú ako najväčšiu skrivodlivosť, ktorá sa im v živote stala. Nepriala nikomu, aby niečo podobné zažil. Po pracovnej stránke zaznamenali úbytok klientov.

Svedok M. W. O., nar. XX.X.XXXX vypovedal, pozná navrhovateľa ešte z čias vysokoškolského štúdia, stretávali sme sa aj po škole, vzájomne spolupracovali, sú priateľmi. Niekedy v roku 2006 navrhovateľovi odporučil klienta na poskytovanie právnej pomoci a následne, keď tohto klienta stretol, tak mu povedal, že od navrhovateľa odišiel, pretože má problémy s trestným stíhaním. Svedok bol veľmi prekvapený, tak sa na navrhovateľa pýtal od známych ľudí v justícii, na polícii, prokuratúre aj u advokátov. Dozvedel sa, že proti navrhovateľovi sa začalo trestné stíhanie kvôli podvodu, DPH-áčku. Ľudia sa vyjadrovali, že navrhovateľ sa dobre nabalil. Svedok navrhovateľa poznal ako veľmi čestného a zásadového človeka, preto ho táto záležitosť dosť zarazila. Svedok pozoroval, že v tom čase bol navrhovateľ skleslý, bez nálady, veľa fajčil, bolo skrátka vidieť, že sa veľmi trápi; ako človek, ktorý zažil nejakú tragédiu. Predtým to bol veselý človek, ktorý športoval, nefajčil a bol spoločenský. Bolo smutné sa naňho pozerať. Kvôli začatiu trestného stíhania bol pozastavený aj výkon jeho správcovskej činnosti, čo bolo pre neho doslova katastrofou, pretože bolo poškvrnené jeho meno, bez ohľadu na to, že neskôr došlo k oslobodeniu spod obžaloby. Aj svedok sám mal určité pochybnosti, pretože z viacerých zdrojov prichádzali informácie a ľudia viedli reči, ktoré dokážu naštříbiť dôveru v človeka. Z tohto dôvodu na istý čas s navrhovateľom prerušili kontakt.

Svedkyňa M. S. N., D. XX.X.XXXX, dcéra navrhovateľa vypovedala, že napriek dlhšiemu časovému odstupe od danej kauzy veľmi ťažko znáša túto situáciu a ťažko sa jej o tom rozpráva. Rodina prežívala obrovskú traumu. Dozvedela sa, že otec je trestne stíhaný, zavolali jej rodičia, aby jej túto situáciu oznámili, povedali, že otec bol obvinený, že mal spáchať podvod v oblasti DPH. Táto situácia bola pre ňu veľkým šokom a stresom. Svojho otca si veľmi váži. Je to čestný človek, ktorý všetko, čo nadobudol vo svojom živote, nadobudol svojou prácou. Jeho spôsob života a on sám ako človek boli pre svedkyňu hlavnou motiváciou aj pre zvolený odbor štúdia, ktorým bolo právo. V dôsledku tejto kauzy sa v rodine všetko zmenilo, nielen rodičia, ale celkovo ako rodina, sa sociálne uzavreli. Otec nielenže nemal chuť komunikovať so širším okolím, ale nemal chuť komunikovať často ani s deťmi. Stratil elán, chuť do práce, čo trvá v podstate až doposiaľ. Svedkyňa pozoruje, že už nie je taký oduševnený pri výkone pracovnej činnosti a vôbec vo svojom živote tak, ako predtým, stal sa aj dosť podozrievavým. Všetko to ovplyvnilo aj svedkyňu, najmä pri výkone jej vlastnej advokátskej činnosti. Rodičia sa prestali stretávať so známymi, s priateľmi, napriek tomu, že predtým žili pomerne čulým spoločenským životom. Mali obavu, čo si ľudia, známi myslia, čo o nich hovoria. Svedkyňa mala v tom čase nočné mory, nevedela dobre spať, vstávala ráno s obavou, či neprídu orgány činné v trestnom konaní a nevezmú oboch rodičov do väzby. Aj jej brat v tom čase študoval, v A.. Celá rodina žila vlastne len z príjmu otca. Bol to teda zásah nielen do samotnej cti rodiny, ale aj finančných pomerov. V tom čase bola študentkou X.ročníka A. T. S. G. a skutočne vážne som sa zamýšľala nad tým, či štúdium nezanechá. Prestala totiž v dôsledku toho, čo sa dialo, veriť v systém ako taký a v spravodlivosť. Pamätala sa na to, že v tom čase mali v rámci štúdia absolvovať praktické hodiny na súde, pričom svedkyňa sa takejto hodiny dokázala zúčastniť len raz. Nevedela totiž do budovy súdu vkročiť bez emočného tlaku a stresu. Mala pocit, že o tom všetci vedia, že o tom hovoria, že neveria v čestnosť jej otca. Otec ju napriek tomu veľmi povzbudzoval, aby aj naďalej verila pravde a spravodlivosti, že proste pravda musí vyjsť najavo. Pamätala sa aj na jedno stretnutie so svojimi známymi, kedy ju jeden z nich zavolať bokom a povedal jej, či vôbec vie, čo je jej otec zač, vravel, že je obvyčajným podvodníkom, že všetko, čo majú, nadobudli z otcových podvodov, pre ktoré bol obvinený. Pamätala sa aj na to, že otec bol na Slovenskej advokátskej komore v Bratislave, kde sa prejednávala táto kauza, pričom v predsedníctve boli osoby, ktoré učili na právnickej fakulte, takže pre ňu bolo ťažké chodiť na prednášky, semináre, skúšky, pociťovala hanbu. Bála sa, že ju budú posudzovať podľa týchto nepravdivých obvinení. Hanbila sa dokonca aj pred svojim priateľom, ktorého v tom čase mala a radšej vzťah sním sama ukončila, pretože sa bála, ako by mohol túto informáciu vyhodnotiť, či by s ňou napriek tomu ostal. Pred touto kauzou rodičia viedli bohatý, čulý spoločenský život, chodili na oslavy, na návštevy, takisto aj k nám chodili mnohé návštevy, chodili na koncerty, rôzne spoločenské podujatia. Následne tento ich život utíchol. Mnohí známi a priatelia sa otočili chrbtom a vlastne aj oni sami ako rodina sa stránili spoločnosti, z obáv, ako by ich mohli posudzovať. Svedkyňa mala pocit,

že ešte aj v súčasnosti je ich život ovplyvnený touto kauzou. Rodičia sa už nevrátili k pôvodnému spoločenskému životu. Sú sociálne omnoho viac izolovanejší a nepripustia si už tak ľahko niekoho k sebe. Mama svedkyne bola tiež zatiahnutá do tejto kauzy, hrozilo, že aj ona bude obvinená a niesla túto situáciu nesmierne ťažko, bola neskutočne vystresovaná, nevedela znieť, že ju niekto tak krivo obviňuje. Napokon musela vyhľadať odbornú psychologickú pomoc. Túto zvažovala aj sama svedkyňa.

Z potvrdenky vystavenej A. B. U., klinickým psychológom zo dňa 7.11.2005 súd zistil, že manželka navrhovateľa U. N. zaplatila za terapiu 400,- Sk.

Podľa ustanovenia § 27 ods.1 zákona č.514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Citovaný zákon nadobudol účinnosť dňa 1.7.2004 (článok VI zákona).

Podľa ustanovenia § 1 citovaného zákona, tento zákon upravuje

- a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci,
- b) zodpovednosť obce a vyššieho územného celku (ďalej len "územná samospráva") za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy,
- c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

Podľa ustanovenia § 2 citovaného zákona, na účely tohto zákona

- a) výkon verejnej moci je rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb,
- b) orgán verejnej moci je
 1. štátny orgán,
 2. orgán územnej samosprávy, verejnoprávna inštitúcia, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorým zákon zveril výkon verejnej moci.

Podľa ustanovenia § 3 ods.1 a 2 citovaného zákona, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa ustanovenia § 5 ods.1 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa ustanovenia § 6 ods.1 citovaného zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa ustanovenia § 15 ods.1 a 2 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

Podľa ustanovenia § 16 ods.1 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa ust. § 16 ods. 4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný.

V predmetnej veci sa navrhovateľ domáhal náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím - uznesením Krajského riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície Košice ČVS: KUV-77/OVEK-2001 zo dňa 2.9.2005, ktorým bolo začaté trestné stíhanie okrem iných osôb aj voči navrhovateľovi, ktorý bol obvinený z pomoci k trestnému činu podvodu podľa § 10 ods. 1 písm. c) k § 250 ods. 4 Tr. zákona.

Vzhľadom k tomu, že citované rozhodnutie bolo vydané po účinnosti zákona č.514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (1.7.2004), vychádzajúc z prechodného ust. § 27 ods.1 citovaného zákona, súd po právnej stránke predmetnú vec posúdil podľa tohto zákona.

Základnými predpokladmi zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci v prípade nezákonného rozhodnutia sú:

1. existencia nezákonného rozhodnutia, vydaného orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci
2. existencia škody a
3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody.

Nezákonné rozhodnutie.

Súd sa stotožnil s argumentáciou navrhovateľa, že vydanie uznesenia o zastavení trestného stíhania má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť, čo je základná podmienka pre uplatnenie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, tak ako to vyplýva z dikcie ust. § 6 ods.1 citovaného zákona.

Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je predovšetkým existencia nezákonného rozhodnutia, t.j. takého rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom. Zodpovednosť štátu je podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu. Vznik tejto zodpovednosti ďalej predpokladá, že sa nezákonné rozhodnutie zrušilo, teda zbavilo právoplatnosti. V preskúmvanej veci navrhovateľ svoj nárok na náhradu škody odvodzoval z uznesenia o vznesení obvinenia, ktoré neúspešne napadol sťažnosťou. Toto uznesenie považoval za nezákonné, lebo trestné stíhanie proti nemu nemalo byť vôbec vedené; spáchanie skutkov, z ktorých bol obvinený, nebolo preukázané, preto bolo trestné stíhanie napokon zastavené.

Keďže uznesenie o vznesení obvinenia nebolo pre nezákonnosť zrušené podľa § 4 ods.1 citovaného zákona, bolo potrebné zaoberať sa otázkou, či zastavenie trestného stíhania môže mať z hľadiska ust. § 6 citovaného zákona rovnaký význam ako jeho zrušenie pre nezákonnosť. Pri posudzovaní uvedenej otázky treba vziať do úvahy, že po právoplatnom zastavení trestného stíhania už neprichádza do úvahy podanie opravného prostriedku proti uzneseniu o vznesení obvinenia, lebo z hľadiska trestného konania je to už bezpredmetné. Záporná odpoveď na položenú otázku by preto nezodpovedala zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu obsiahnutej v citovanom zákone. Tá sleduje, aby každá zákonom predpokladaná majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti fyzickej osobe, bola odčinená. Záporná odpoveď by viedla k tomu, že fyzická osoba, proti ktorej bolo vznesené obvinenie, by musela niesť materiálne dôsledky takéhoto rozhodnutia, aj keď sa neskôr ukázalo nesprávnym a trestné konanie skončilo tak, že na ňu treba hľadieť ako na nevinnú.

Vyššie uvedený výklad predstavuje už ustálenú súdnu judikatúru a súdnu prax. Skutočnosť, že nedošlo (resp. objektívne nemohlo dôjsť) k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom

nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na správnosť alebo nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok celého trestného stíhania. Zhrnúc uvedené súd konštatoval, že v danom prípade je splnená prvá základná podmienka pre záver o zodpovednosti štátu.

V danom prípade bola medzi účastníkmi konania spornou otázkou orgánu, príslušného konať v mene štátu, pretože Generálna prokuratúra SR svoju príslušnosť namietala.

Otázkou orgánu, príslušného konať v mene štátu vo veciach náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci, upravuje citovaný zákon v ust. § 4 ods.1. Pôvodná právna úprava v zmysle zákona č.58/1969 Zb. za ústredný orgán konajúci v mene štátu vo veciach náhrady škody, ktorá bola spôsobená v trestnom konaní, označovala len jediný subjekt a to Ministerstvo spravodlivosti SR. Nová právna úprava v zmysle zákona č.514/2003 Z.z. rozlišuje viaceré prípady spôsobenia škody orgánom verejnej moci a v nadväznosti na túto diferenciáciu určuje aj viacero orgánov konajúcich v mene štátu. Súd sa preto primárne zaoberal otázkou, či v danom prípade je orgánom konajúcim v mene štátu Ministerstvo vnútra SR, Generálna prokuratúra SR alebo Ministerstvo spravodlivosti SR.

Podľa ust. § 4 ods.1 písm.a) zákona č.514/2013 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa ust. § 4 ods.1 písm.b) citovaného zákona, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a

1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo
2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

Podľa ust. § 4 ods.1 písm.f) citovaného zákona, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

V danom prípade proti uzneseniu Úradu inšpekčnej služby, Odboru boja proti korupcii a organizovanej kriminalite MV SR sp.zn. ČTS:UIS-86/KOK-2005 zo dňa 14.12.2005, ktorým bolo voči navrhovateľovi vznesené obvinenie, navrhovateľ v zákonnej lehote podal sťažnosť, ktorá bola uznesením Krajskej prokuratúry v Žiline č.k. Kv 32/02-233 zo dňa 9.12.2005 zamietnutá. Následne, uznesením Krajskej prokuratúry v Žiline č. Kv 32/02-375 zo dňa 25.11.2009 bolo trestné stíhanie proti navrhovateľovi zastavené z dôvodu, že tieto skutky nie sú trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Vzhľadom na vyššie uvedený chronologický postup v trestnom konaní je zrejmé, že podmienky podľa ust. § 4 ods.1 písm.a) a b) citovaného zákona neboli naplnené.

Škoda nevznikla v súvislosti s rozhodnutím súdu (písm.a), preto orgánom konajúcim v mene štátu nie je Ministerstvo spravodlivosti.

Ministerstvo vnútra by bolo týmto orgánom len vtedy, ak škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru a zároveň by bolo splnené, že prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu (písm.b).

V danom prípade síce uznesenie o vznesení obvinenia vydal vyšetrovateľ Policajného zboru, avšak nie je zároveň splnené, že prokurátor sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia nezamietol. Naopak, v danom prípade prokurátor sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia zamietol. Preto ani Ministerstvo vnútra nie je orgánom konajúcim v mene štátu.

Vzhľadom na vyššie uvedené je teda zrejmé, že orgánom konajúcim v mene štátu je podľa ust. § 4 ods. 1 písm.f) citovaného zákona môže byť len Generálna prokuratúra SR.

Škoda

Podľa ust. § 17 ods.1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa ust. § 17 ods. 2 cit. zák. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa ust. § 17 ods. 3 citovaného zákona, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa ust. § 18 ods.1 citovaného zákona, náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

Podľa ust. § 18 ods.3 citovaného zákona, súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Čo sa týka existencie škody a príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, ako ďalších dvoch podmienok zodpovednosti štátu, z už ustálenej súdnej judikatúry vyplýva, že ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, fyzická osoba vynaložila náklady na trovy obhajoby, smerujúce k odstráneniu nežiaducich právnych následkov na obvineného, štát zodpovedá za takto vzniknutú škodu a to bez ohľadu na skutočnosť, či v trestnom konaní bol obvinenému obhajca ustanovený alebo či si ho zvolil sám. Samozrejme treba vždy skúmať, či trovy obhajoby boli v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, totiž môže vyvolať zo strany obhajoby procesné úkony smerujúce na odstránenie nežiaducich právnych dôsledkov na obvineného, ktoré by v prípade správneho rozhodnutia neboli potrebné. Takéto rozhodnutia môžu byť príčinou vzniku trov za úkony obhajoby v záujme obvineného a náklady vynaložené na ne sú v príčinnej súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami, lebo boli týmito rozhodnutiami vyvolané. Uvedené znamená, že jednotlivé úkony vykonané obhajcom na účelnú ochranu obvineného sú podmienené úkonmi a rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní.

Pojem škody ako kategórie občianskeho práva sa chápe ako ujma, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j. v peniazoch. Skutočnou škodou sa rozumie zmenšenie majetku poškodeného. V danom prípade bolo vykonaným dokazovaním (obsahom vyšetrovacieho spisu, vyúčtovaním odmeny za obhajobu a príjmovým pokladničným dokladom) preukázané, že navrhovateľ splnomocnil zastupovaním jeho osoby v trestnom konaní obhajcu M.M. U. a po ukončení trestného stíhania, na základe vyúčtovania, mu zaplatil odmenu za obhajobu vo výške 4.519,26 EUR. Zhrnúc vyššie uvedené je nepochybné, že zaplatením uvedených finančných prostriedkov došlo k zmenšeniu majetku navrhovateľa, čo predstavuje skutočnú škodu.

Súd preskúmal rozsah vykonaných úkonov obhajoby oboznámením obsahu trestného spisu a konštatoval, že všetky sú v príčinnej súvislosti s uznesením o vznesení obvinenia, ako aj ďalšími rozhodnutiami resp. postupom orgánov činných v trestnom konaní, nepochybne boli učinené v súvislosti s odvrátením nepriaznivých dôsledkov pre obvineného navrhovateľa, v súlade s ust. § 41 ods.1 Trestného poriadku, podľa ktorého je obhajca povinný účelne využívať na obhajovanie záujmov obvineného všetky prostriedky a spôsoby obhajoby uvedené v zákone, najmä starať sa o to, aby boli v konaní náležité a včas objasnené skutočnosti, ktoré obvineného zbavujú viny alebo jeho vinu zmierňujú, a tým prispievať k správne mu objasneniu a rozhodnutiu veci, ako aj v súlade s ust. § 41 ods.2 Trestného poriadku, podľa ktorého je obhajca oprávnený už za prípravného konania robiť za obvineného návrhy, podávať za neho žiadosti, opravné prostriedky, nazerať do spisov a zúčastniť sa podľa ustanovení tohto zákona vyšetrovacích úkonov. Ako to vyplynulo z obsahu trestného spisu, úkony obhajcu navrhovateľa pri jeho obhajobe spočívali v podávaní sťažností proti uzneseniam, v jeho účasti na vyšetrovacích úkonoch - výsluchoch obvinených a svedkov, ako aj v návrhoch na vykonanie alebo doplnenie dokazovania.

Porovnaním jednotlivých úkonov obhajoby v zmysle oboznámeného trestného spisu a úkonov v zmysle vyúčtovania obhajcu súd zistil, že bolo osvedčené vykonanie všetkých úkonov právnej služby, ktoré boli vyúčtované, okrem jedného - účasti na výsluchu svedka C. dňa 15.3.2006.

Súd ďalej konštatoval, že výpočet tarifnej odmeny za jednotlivé úkony právnych služieb v zmysle vyúčtovania je v celom rozsahu v súlade s vyhláškou MS SR č.655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, v znení neskorších zmien (úkony vykonané od 10.10.2005 do 7.3.2008). Po odpočítaní tarifnej odmeny a režijného paušálu za vyššie uvedený úkon (účast na výsluchu svedka C.) v sume 77,94 EUR (t.j.2.184 Sk + 164 Sk), súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 4.441,32 EUR a v časti o zaplatenie sumy 77,94 EUR návrh zamietol.

Pri posudzovaní existencie škody vo forme nemajetkovej ujmy súd v danej veci vychádzal z nasledovných princípov:

Zmysel právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu má spočívať v tom, aby každá škoda spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu, bola primerane odčinená. Ust. § 17 ods. 2 zákona č.514/2003 Z.z. zakladá nárok poškodeného na náhradu nemajetkovej ujmy a to bez ohľadu na to, či zároveň vznikla škoda (skutočná škoda či ušlý zisk). Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej, než majetkovej sféry poškodeného (nie je spojená so znížením majetkového stavu, či jeho nezvýšením, hoci bolo predpokladané) a vedľa nepriaznivých dôsledkov vyvolaných dĺžkou trestného stíhania, môže zahŕňať aj iné negatívne dopady nesprávneho úradného postupu, či nezákonného rozhodnutia, najmä do osobnostnej integrity poškodeného. Peňažná kompenzácia je v zákone označená za spôsob subsidiárneho odškodnenia, ktoré nastupuje vtedy, ak nie je možné vzniknutú nemajetkovú ujmu nahradiť inak, t.j. kedy dostačujúcim prostriedkom nápravy by nebolo len obyčajné konštatovanie porušenia práva.

Je nepochybné, že trestné stíhanie fyzickej osoby, najmä ak je obvinená zo závažného trestného činu, predstavuje závažný zásah do osobnostných práv fyzickej osoby chránených ustanovením § 11 Obč. zákonníka. Každé trestné stíhanie predstavuje obmedzenie súhrnu osobnostných práv vymenovaných v článku 10 Listiny základných práv a slobôd a to napriek tomu, že vo všeobecnosti platí, že takéto obmedzenie je legitimované verejným záujmom na ochrane spoločnosti pred páchatelmi trestnej činnosti. Súdna judikatúra už viackrát vyslovila názor, že trestné stíhanie predstavuje vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva aj ďalšie negatívne dôsledky pre osobný život a životný osud jednotlivca. Na tohto je okamihom oslobodenia spod obžaloby síce potrebné pozeráť ako na nevinného, avšak samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Trestné stíhanie tak zasahuje do súkromného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti a rovnako ako porušenie práva na osobnú slobodu garantovaného článkom 8 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je spôsobilé obmedziť či porušiť právo jednotlivca na rešpektovanie a ochranu jeho súkromného a rodinného života, dôstojnosti osobnej cti a dobrej povesti tak, ako je garantované v čl. 10 Listiny.

Ľudská dôstojnosť predstavuje najvyššiu hodnotu v základoch celého právneho systému i ústavného poriadku a je možné ju preto považovať za konečný účel právneho poriadku. Tým sa stáva objektívnou ústavnou kategóriou a pôsobí vo vzťahu k ostatným inak nehierarchicky usporiadaným základným

právam ako hodnota nadradená a s ohľadom na to je potrebné akýkoľvek zásah či zníženie ľudskej dôstojnosti vnímať ako zásah veľmi závažný a teda, ťažko reparovateľný. Ľudská dôstojnosť je totiž hodnotou horizontálne neporovnateľnou s ostatnými ústavnými hodnotami či spoločenskými normami, je úplne nenahraditeľná iným statkom a tým menej hodnotou vyčísliteľnou v peniazoch.

V demokratickom a právnom štáte nemôže nastať situácia, kedy sa voči určitej osobe vedie viac ako štyri roky trestné stíhanie, kedy je takáto osoba vystavená neustálym procesným úkonom zo strany orgánov činných v trestnom konaní (ako osoba podozrivá, neskôr obvinená), ktoré sa skončí zastavením trestného stíhania z dôvodu, že skutky, z ktorých bola osoba obvinená, sa nestali, prípadne, že skutky neboli trestným činom, pričom takejto osobe, napriek tomu, že bola po celú uvedenú dobu vystavená stresu, úzkosti a frustrácii, nebude priznané odškodnenie nemajetkovej ujmy.

Primárnou funkciou náhrady nemajetkovej ujmy je funkcia satisfakčná, čo znamená primerané, s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu optimálne a tým účinné vyváženie a zmiernenie nepriaznivého následku neoprávneného zásahu. Vzhľadom na to, že nemajetková ujma vzniknutá porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom zmysle slova ani nedá odškodniť a jej rozsah nie je možné ani exaktne kvantifikovať a vyčísliť, namiesto nej je možné len poskytnutie zadosťučinenia.

Pokiaľ ide o vyjadrenie miery, akou bola zásahom znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby v spoločnosti, treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom či inom prostredí fyzickej osoby. Túto mieru treba zisťovať dokazovaním a posúdiť na základe poznania a vyhodnotenia tejto reakcie.

Kritériá, na ktoré má súd prihliadať pri určení výšky peňažnej náhrady, sú ustanovené v § 17 ods. 3 cit. zákona. Ide o normu s relatívne neurčitou hypotézou, ktorá vyžaduje, aby súd s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu sám vymedzil okolnosti významné pre určenie výšky náhrady. Prihliadať má najmä na dopad nezákonného rozhodnutia do osobnostnej sféry poškodeného nepriaznivost' jeho vplyvu na povest' poškodeného, jeho doterajší spôsob života a podobne. Výpočet je demonštratívny a nevylučuje, aby sa prihliadlo aj na iné okolnosti, pokiaľ budú považované za porovnateľne závažné. Je potrebné brať do úvahy aj závažnosť sporu pre účastníka samotného, či išlo o záležitosti osobného stavu alebo rodinnoprávne, prípadne pracovnoprávne.

Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd v predmetnej veci dospel k nespornému záveru, že v dôsledku trestného stíhania došlo k negatívnemu zásahu do osobnostných práv navrhovateľa na ochranu jeho súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti, ako aj k zásahu do jeho profesijného života.

Pri posudzovaní miery, akou bola v dôsledku trestného stíhania znížená dôstojnosť a vážnosť osoby navrhovateľa v spoločnosti, súd vychádzal z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v osobnom, rodinnom, spoločenskom a pracovnom prostredí navrhovateľa. Táto reakcia bola zrejmá z výpovedí navrhovateľa, jeho blízkych rodinných príslušníkov (manželka, dcéra), z výpovedí priateľov resp. známych a obchodných partnerov (svedkovia L..M. H., M..W. O.).

Vo vzťahu k osobe navrhovateľa, jeho dovtedajšiemu životu a zmenám v dôsledku danej kauzy všetci zhodne uviedli, že navrhovateľ bol veselý, spoločenský, považovali ho za dobrého, poctivého a čestného človeka, ktorého si všetci vážili a rešpektovali ho. Navrhovateľ vykonával advokátsku činnosť od roku 1990, teda v čase začatia trestného stíhania 15 rokov a počas uvedenej doby nikdy nebol disciplinárne, trestne ani priestupkovo stíhaný. Po prepuknutí predmetnej kauzy (vznesení obvinenia) sa ho ľudia stránili, známi a priatelia sa s ním prestali stýkať. K obnoveniu pôvodnej kvality vzťahov medzi navrhovateľom a jeho priateľmi, známymi a kolegami, s ktorými sa pred kauzou intenzívne stýkal, doteraz nedošlo. K zmene došlo aj v správaní samotného navrhovateľa, ktorý sa stal nervóznym, utiahol sa do seba, stal sa nekomunikatívnym, podozrievavým, stránil sa ľudí, nemohol spať, začal fajčiť. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na dĺžku trestného stíhania - 4 roky a 2 mesiace, kedy sa navrhovateľ musel zúčastňovať na úkonoch v prípravnom konaní, výsluchoch pred vyšetrovateľom, čo spolu s hrozbou trestu nepochybne negatívne pôsobilo na jeho psychický stav. Žil v dôvodnej obave, že okrem pozastavenia jeho správcovskej činnosti dôjde aj k pozastaveniu jeho advokátskej činnosti. Jeho povinnosťou bolo oznámiť Slovenskej advokátskej komore, že sa voči nemu začalo trestné stíhanie, bol pozvaný na zasadnutie Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory, kde sa pred 15 kolegami musel

obhajovať, predložiť výpovede z trestného konania. Viac krát sa mu tiež stalo, že bol v súdnej budove vystavený verbálnym útokom, kedy protistrana klienta, ktorého zastupoval ako advokát, ho označila za podvodníka. Uvedené potvrdil vo svojej svedeckej výpovedi dotýčny klient, svedok L..M. H..

Čo sa týka vplyvu na rodinný život, z výpovede manželky a dcéry navrhovateľa je zrejmé, že kauza mala zásadný vplyv na ich život, všetci kauzu veľmi ťažko znášali. Ako to vyplynulo aj z výpovede manželky, dcéry navrhovateľa a potvrdenia psychológa, jeho manželka dokonca musela navštevovať psychológa, aby jej pomohol túto situáciu zvládnuť. Dcéra navrhovateľa študovala v tom čase na A. T. S. G. a istý čas pod vplyvom tejto kauzy dokonca uvažovala aj o ukončení štúdia; navrhovateľ mal vo vzťahu k dcére v tomto smere veľké obavy. Dcéra mala v tom čase nočné mory, nevedela dobre spať, vstávala ráno s obavou, či neprídu orgány činné v trestnom konaní a nevezmú oboch rodičov do väzby, tiež bola vystavená verbálnym útokom zo strany známych. Bála sa, že ľudia (vrátane vyučujúcich a skúšajúcich na A. fakulte) ju budú posudzovať podľa týchto nepravdivých obvinení, pociťovala hanbu. Rodina sa ocitla doslova v spoločenskom vákuu, známi ich prestali pozývať na spoločenské akcie, vyhýbali sa im. Postupne sa uzavreli do vlastného sveta, štyri roky žili v obave, strese a neistote, prišli o niektorých priateľov. Táto kauza ich poznamenala na celý život. Ako to vyplynulo z výpovede dcéry navrhovateľa, následky pretrvávajú aj súčasnosti, rodičia sa už nevrátili k pôvodnému, čulému spoločenskému životu, sú sociálne omnoho viac izolovanejší.

Čo sa týka profesijnej oblasti, súd mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že navrhovateľ bol od 13.5.1998 zapísaný do zoznamu správcov konkurznej podstaty a teda, v čase začatia trestného stíhania vykonával predmetnú činnosť. Bezprostredne po začatí trestného stíhania, rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 26.1.2006 bol výkon správcovskej činnosti navrhovateľa pozastavený z dôvodu, že je trestne stíhaný. V odôvodnení citovaného rozhodnutia, ako aj v odôvodnení rozhodnutia, ktorým bol zamietnutý opravný prostriedok navrhovateľa proti tomuto rozhodnutiu sa uvádza, že začatie trestného stíhania vytvára odôvodnenú pochybnosť, že navrhovateľ bude vykonávať správcovskú činnosť riadne, čestne a svedomito. Pozastavenie výkonu správcovskej činnosti bolo zrušené až rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 25.2.2010, pričom dôvodom zrušenia pozastavenia bolo zastavenie trestného stíhania. Z uvedeného vyplýva, že po dobu vyše štyroch rokov navrhovateľ nemohol vykonávať správcovskú činnosť a mať z nej príjem, pričom je všeobecne známou skutočnosťou, že odmena za výkon správcovskej činnosti je lukratívna.

Zhrnúc vyššie uvedené, súd konštatoval, že v posudzovanej veci sa zníženie spoločenského postavenia navrhovateľa prejavilo navonok v pochybnostiach verejnosti, klientov ako aj kolegov z právnickej obce vo vzťahu k jeho čestnosti, v ich viere v jeho údajné protispoločenské správanie, kedy navrhovateľ ako aj jeho blízka rodina museli čeliť spoločensky neprijemným situáciám v rodinnom i spoločenskom živote, ďalej tým, že po dobu vyše štyroch rokov bol vystavený z dôvodu vedenia trestného konania stresu, úzkosti a frustrácii, ďalej tým, že mu bola pozastavený výkon správcovskej činnosti, že zaznamenal úbytok klientov pri výkone advokátskej činnosti, čo sa nepochybne prejavilo na jeho finančnej situácii, naviac v čase, kedy bola jeho rodina odkázaná na jeho príjem, pretože jeho deti sa venovali štúdiu na vysokej škole a teda, neboli schopné samé sa živiť. Súd prihliadol predovšetkým na to, že predmetná kauza zasiahla do mimoriadne citlivej oblasti života navrhovateľa - občianskej bezúhonnosti, cti a vážnosti v spoločnosti a najmä jeho profesijnej činnosti, nakoľko bol v rozpore so skutočnosťou označený za páchatel'a protiprávnej činnosti závažného charakteru, ktorá je všeobecne považovaná za protispoločenskú a nemorálnu a ako taká je spoločnosťou odsudzovaná. Problematika páchania trestnej činnosti spočívajúcej v podvode (pričom štátu mal podľa obvinenia navrhovateľ spôsobiť škodu vo výške 14.355.596 Sk), je z dôvodu spoločenskej závažnosti podrobená mimoriadne negatívne a citlivému spoločenskému vnímaniu. V danom prípade bol tento následok o to intenzívnejší, že navrhovateľ je právnik, advokát a bývalý prokurátor, pričom s prípadom boli oboznámení nielen prokurátori z Košíc, ktorí boli z vykonávania dozoru pre pomer k bývalému kolegovi vylúčení, ale aj prokurátori v Žiline, ktorým bol prokurátorský dozor zverený a tiež členovia stavovskej organizácie SAK. Uvedené znamená, že informácie o navrhovateľovi neostali len v obmedzenom okruhu rodiny navrhovateľa; osoba navrhovateľa sa stala objektom posudzovania v okruhu širšej verejnosti, najmä členov širokej právnickej obce, vrátane kolegov advokátov. Tento záver nepochybne potvrdili svojimi výpoveďami dcéra navrhovateľa, ako aj M..W. O. V. L..M. H..

Zhrnúc vyššie uvedené súd konštatoval, že nemajetková ujma, ktorá navrhovateľovi vznikla v dôsledku trestného stíhania, netrvala „len“ po dobu vyše štyroch rokov od vznesenia obvinenia do zastavenia

trestného stíhania, ale vo svojej podstate pretrváva aj naďalej, prejavuje sa najmä v súkromnom, rodinnom živote navrhovateľa a nie je možné odstrániť ju inak, ako priznaním zadosťučinenia vo forme finančnej náhrady; navrhovateľovi doposiaľ nikto neposkytol ani len morálne zadosťučinenie vo forme ospravedlnenia sa. Vzhľadom na vyššie uvedené súd uzavrel, že priznanie peňažného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu navrhovateľa vo výške 17.600 EUR je primerané.

Výška nemajetkovej ujmy by mala korešpondovať so životnou úrovňou obyvateľstva ako aj s čiastkami, ktoré sú v tom ktorom štáte vyplácané ako odškodnenie z titulu rôznej ujmy (názor vyslovený Európskym súdom pre ľudské práva). Súd poukazuje na viaceré prípady právoplatne skončených vecí, kedy z dôvodu nezákonného trestného stíhania bola poškodeným priznaná nemajetková ujma, napr. rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 14 C 112/2002 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica č.k.16 Co 256/2005 zo dňa 7.7.2006 bola priznaná suma 7.000.000 Sk (232.357,43 EUR), rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k.9 C 92/2007 zo dňa 4.5.2011 v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu bola JUDr.G. W. priznaná suma 230.000 EUR, JUDr.I. S. bola priznaná suma 1.600.000 EUR, rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 7C/66/2011-129 zo dňa 30.1.2013 bola U. N. priznaná suma 60.000 EUR.

Súd je toho názoru, že všetky vyššie uvedené následky, predstavujúce nemajetkovú ujmu, sú v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Vzťah medzi príčinou (nezákonným rozhodnutím) a následkami je priamy, bezprostredný; nebyť začatia trestného stíhania, tieto následky by nenastali.

Zhrnúc vyššie uvedené, súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy spolu vo výške 22.041,32 EUR (t.j.4.441,32 EUR titulom náhrady trov obhajoby + 17.600 EUR titulom náhrady nemajetkovej ujmy).

Navrhovateľ si okrem istiny uplatnil aj úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku až do zaplatenia.

Podľa ust. § 16 ods.4 zákona č.514/2003 Z.z., ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa ustanovenia § 517 ods.1 veta prvá, odsek 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Omeškanie sa odvíja od splatnosti dlhu. Pri nároku na náhradu škody podľa zákona č.514/2003 Z.z. je pri určovaní splatnosti náhrady škody potrebné vychádzať z ust. § 16 ods.4, podľa ktorého lehota omeškania začína plynúť najskôr dňom oznámenia, že nárok poškodeného nebude uspokojený, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr. Navrhovateľ požiadal o predbežné prerokovanie nároku listom zo dňa 22.10.2013, ktorý bol GP SR doručený dňa 8.11.2013. Šesťmesačná zákonom stanovená lehota na prerokovanie žiadosti uplynula dňa 8.5.2014. K uspokojeniu nároku navrhovateľa nedošlo, preto sa odporca dňom, nasledujúcim po uplynutí šesťmesačnej lehoty, t.j. dňom 9.5.2014 dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu. Pokiaľ sa teda navrhovateľ domáhal priznania úrokov z omeškania až od právoplatnosti rozsudku vo veci samej, jeho nárok je dôvodný.

Výšku úrokov z omeškania súd určil podľa vyššie cit.ust. § 3 nar.vlády SR č.87/1995 Z.z.. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu bola vo výške 0,15 % ročne; po zvýšení o 5 perc.bodov výška úrokov z omeškania činí 5,15 % ročne. Navrhovateľ si výšku úrokov z omeškania uplatnil v nižšom rozsahu, preto súd jeho návrhu vyhovel.

Podľa § 142 ods. 3 O.s.p., aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrných časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia. Navrhovateľ mal v konaní takmer plný úspech; vychádzajúc z výšky uplatnenej istiny je zrejmé, že neúspech mal len v pomerne nepatrných časti návrhu. Preto mu patrí právo na plnú náhradu trov, potrebných na účelné uplatňovanie svojho práva proti odporcovi.

Jeho trovy spočívajú v trovách právneho zastúpenia, keďže bol zastúpený v tomto konaní advokátom.

Trovy právneho zastúpenia súd vyčíslil podľa ust. § 10 ods.1, § 14 ods.1, § 16 ods.3 a § 18 ods.3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších právnych predpisov. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, vychádzajúc z tarifnej hodnoty veci, ktorou je výška priznanej pohľadávky, predstavuje 386,74 EUR. Tarifná odmena v tejto výške patrí právnenému zástupcovi za tieto úkony právnej služby: 1. prevzatie a príprava zastúpenia (2014), 2. žaloba (2014), spolu vo výške 773,48 EUR. Právnenému zástupcovi taktiež patrí aj tzv. režijný paušál vo výške 1/100 výpočtového základu za každý úkon právnej služby, t.j. 8,04 EUR za oba úkony vykonané v roku 2014, spolu vo výške 16,08 EUR. Spolu tarifná odmena s režijným paušálom predstavuje 789,56 EUR. Právnenému zástupcovi podľa ust. § 18 ods. 3 cit. vyhlášky patrí aj zvýšenie vyššie uvedenej odmeny a náhrad o daň z pridanej hodnoty vo výške 20 %, pretože preukázal, že je platiteľom tejto dane podľa osobitného predpisu. 20 % zo sumy 789,56 EUR predstavuje 157,91 EUR. Po pripočítaní uvedenej sumy teda celková odmena spolu s náhradami predstavuje 947,47 EUR.

Súd zaviazal odporcu zaplatiť priznané trovy konania priamo navrhovateľovi, pretože v čase rozhodovania súdu M..S. N., advokát, navrhovateľa už nezastupoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom súdu, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného

zákona. (§ 251 O.s.p.)